

λεσμένα ἀπὸ τὸ Ζαναχαριμπὲ, τρέζανε πάντοι, στὰ βρυγὸν καὶ στὶς λίμνες, διόπου διαταχτήκανε, ὁ Ρατοβοάνας μπῆκε στὸ μονόξυλο, καὶ πῆγε στὸ καράβι ποὺ εἶτανε ἀραγμένο λίγο ἀνοιχτῷ. Ἐκεῖ κλείστηκε μέσα καὶ καρτεροῦσε. Ἡ βροχὴ ἐπεφτεῖ σαράντα μέρες, δίχως νὰ σταματήσῃ καθίδου, μᾶλλον Ρατοβοάνας εἶτανε καλὰ στραχιασμένος μέσ' τὸ καράβι. Ἀμα σταμάτησε ἡ βροχὴ, ὁ Ζαναχαριμπὲς ἔστειλε καὶ πάλε τὸ γιό του στὴ γῆς. Αὐτὸς μόλις ἐφτάσει εἶδε τὸ Ρατοβοάνα καθισμένο στὸν ίσκιο μιᾶς ταμαριγιάς, στὴν χερη μιανοῦ κρουσταλλένιου αύλακιοῦ, ποὺ ἐφτάνει ὑλοένα ζωντανὸν ἀπὸ ξύλο, γιὰ ν' ἀντικτυπώσῃ κεῖνα ποὺ διατακλυσμός τοῦ σάρωσε. Κοντά του τὸ μονόξυλο εἶτανε δεμένο σὲ μιὰ δεντρόβια, καὶ λίγο ἀνοιχτὸν στὴ θάλασσα τὸ καράβι, ἀγκυροβολημένο κουνιόντανε ἀγάλι ἀγάλι. Ο γιὸς ξανανέβηκε στὸν πατέρα του, καὶ τοῦ εἶπε δ, τι είδε. Ὁ Ζαναχαριμπὲς τότες ἔστειλε ἓνα τρανὸ σιφούνα, μὲ φοβερὰ ἀστραπόβροντα καὶ χαλάζι. Μὰ διατοπούνται ξέρες. Αὐτὸς ἐσίδουνας βάσταξε εἴκοσι μέρες, καὶ στὸ τέλος ἀπὸ τὶς εἴκοσι μέρες διατοπούνται οἱ Ζαναχαριμπὲς ἔστειλε γιὰ τρίτη φορὰ στὴ γῆ τὸ γιό του, γιὰ νὰν τοῦ φέρῃ μαντάτα. Κι αὐτὸς μόλις ἐφτάσει εἶδε πάλε τὸ Ρατοβοάνα σωμένο κι ἀκέριονε, ποὺ πάντα πάσκιζε νὰ πελεκῇ τὰ κούτσουρα. Ὁ Μεγαλόθεος ξαφνιασμένος ἀκουσει αὐτὰ τὰ πράματα, κι ἀποφάσισε νὰ κατεβῇ ἀπό του γιὰ νὰ ἰδῃ αὐτόνε τὸν καινούριο θεὸ, ποὺ δὲν τὸν ξέρει. Βρήκε τὸ Ρατοβοάνα στὴν ὥρα τῆς δουλειᾶς του. «Καλημέρα» τοῦ λέει διατοπούνται οἱ Ζαναχαριμπὲς. «Καλημέρα» ἀπολογήθηκε διατοπούνται οἱ Ρατοβοάνας. — «Τι κάνεις ἔκει, καὶ ποιός εἰσαι ἔσο;» — «Εἴμαι ἔνας θεὸς καὶ δουλεύω νὰ φτιάξω ζωντανὸν ὄντα εἰδη καὶ τὰ γένη». — «Μὰ ἀφοῦ λοιπὸν εἰσαι ἔνας θεὸς» εἶπε διατοπούνται οἱ Ζαναχαριμπὲς, εγιωτὶ δὲν κάνεις νὰ περπατοῦνε τὰ ζωντανά; — «Εἴμαι ἔνας θεὸς, εἶναι ςλήθεια ἀπάντησε διατοπούνται οἱ Ρατοβοάνας, «μὰ δὲν ξέρω νὰ κάνω τὰ ζωὴ, ξέρω μοναχὰ νὰ κάνω τὰ κορμιά. Ἄμιστος εἰσαι;» — «Εἴμαι διατοπούνται οἱ Ζαναχαριμπὲς, διατοπούνται οἱ μεγαλήτερος τῶν ἀπάντησε διατοπούνται θεῶν, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ λημερίζουνε στὰ πόλυφηλά μέρια τοῦ οὐρανοῦ». — «Μὰ ἀφοῦ εἰσαι διατοπούνται οἱ Ζαναχαριμπὲς, γιατὶ δὲν κάνεις κορμιά; ζωντανὰ σὰν καὶ ἐμένα;» — «Γιατί», λέει, «δὲν ξέρω νὰ κάνω τὰ κορμιά, ξέρω νὰ κάνω τὴ ζωὴ μονάχα». — «Μὰ ἀφοῦ εἶναι ἔτοι», λέει διατοπούνται οἱ Ρατοβοάνας, «νὰ κάμουμε διατοπούνται μας λοιπὸν δ, τι ξέρουμε. Εμπρός, βάλε τὴ ζωὴ μέσα στὰ κορμιά δλουνῶνε αὐτῶν τῷ ζωντανῶν ποὺ φαμπρικάρησα». Ὁ Ζαναχαριμπὲς τότες φώναξε τὸ γιό του καὶ τοῦπε: «πήγανε γλήγορα νὰ φέρης τὴν ἀσπρη μποτίλια που βρέσκεται πάνου στὸ τραπέζι, κατὰ τὸ ἀνατολικὸ μέρος τοῦ σπιτιοῦ μας. Αὐτὸς ἀνέβηκε γλήγορα, γλήγορα καὶ γύρισε τρεχάτος μὲ τὴ μποτίλια. Ἡ μποτίλια εἶτανε γιομάτη ἀπὸ να εἶδος ἀσπρὸ όγρο, παχὺ σὲ ριζόνερο. Ὁ Ζαναχαριμπὲς στάλαξε πάνου σὲ καθένα ἀπὸ τὰ ζωντανὰ, ἔνα κόμπο ἀπὸ τὸ ἀσπρὸ όγρο, καὶ στὴ στιγμὴ τὰ ζωντανὰ πήρανε ζωὴ, κι ἀναπνιάσκενε, καὶ τὸ καθένα ἔφυγε γιὰ τὸ μέρος ποὺ τοὺς σημάδεψε διατοπούνται οἱ Ρατοβοάνας. Τὰ βώδια καὶ οἱ κατοίκες βοσκούσανε μέσ' στὰ πράσινα λειθάδια, τὰ πουλιά πετάγανε στὸν ἀγέρα, κι ἄλλα σκυρφαλώνανε στὰ δένσουνται δυὸς ξύλα, ποὺ τὸ ἔνα εἶναι μακρὺ γιὰ τὴν ἴσοροπια. Γιπάρχουσι δυὸς εἶδη. Ἡ λακαριάνα πούνε ἀλαφριά, γιὰ τὰ φάρια, καὶ τὸ λάκα, πιὼ βαρύ.

τρα, τὰ ψέρια πληγθείναντα στὰ ρέματα καὶ στὴ Θάλασσα, τὰ σκυλιά φεύγαντα μέσ' στὰ ρουμάνια, καὶ κρυθόνταντα στὰ κλαριά, καὶ ποὺ ζοῦνται επαύει σήμερα ἀγριεμένα (?). Οἱ ἄνθρωποι μαζευόντανται τότε σὲ φαρμελιές καὶ σὲ χωριά. Σὰ γινήκανται ὅλα αὐτὰ ἢ Ρατοβιάγας κι ὁ Ζαναχαριμπές, καθίσαντε καὶ κάμαντε μιὲν τέτια συρφωνία.

«Ἄφοῦ εἴμαστε θεοί, δένας γιὰ τὸ ἀπάνου πράματα, κιὶ ὁ ἄλλος γιὰ τὰ κάτου, καὶ ἀφοῦ οἱ δυό μας κάμψεις ὅλα τὰ ζωντανά, πρέπει ἀμα αὐτὰ τὰ ζωντανά πεθαίνουν, δικαίας μας νὰ παλρην πίσω ὅ, τι είναι δικό του». Γιὰ τοῦτο τώρα ἀμα ἔνας ἐνθρωπός πεθαίνει, θάβουντε τὸ κορμί του στὴ γῆ, κ' ἔτοι γυριζει αὐτὸ στὸ Ρατοβοάνα ποὺ τέφτιασε. Καὶ γιὰ τοῦτο ἀκόμα, τὰ ψοφίμα:α μένουντε στὸ χῶμα καὶ λιώνουν καὶ λίγο λίγο χάνουνται στὴ γῆ. Ἡ ψυχὴ δύμας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζωντανῶ ξαναγυρίζει στὸ Ζαναχαριμπέ, γιατὶ είναι αὐτὸς ποὺ τὴν ἔδωσε, κι αὐτὸς πρέπει πίσω νὰν τὴν πάρῃ.

LAVASANGA

*'Αραλαλάβα τῆς Μανταγασκάρης
25 τοῦ Φλεβάρη 1907.*

7) Μέσας στά ρουμάνια και στά κλαρία ὑπάρχουνε αληθεία, κάτι σκυλιά κοκκινοκάφαλα, πού τ' αὐτιά των είναι μικρά και κατσουλωτά. Πάντα βρίσκουνται κρυμμένα πίσω ἀπό τά κλαρίδα, και στά χωριά γύρω τή νήστη μπαίνουνε και τρώνε τις κότες, τά πρόβατα κι δι, τι ἀλλο βροῦνε. Μοιάζουνε σὰν τσακάλια, κ' ἔχουνε πάρες ἀπ' αὐτά κάρποσσα οι ντόπιοι και τά μερέψανται, και βλέπεις τά χωριά τους γιομάτα κοκκαλιόρικα σκυλιά, και τώ καλοκαΐρι πάντα γιομίζει δ τόπος λύσσα.

ΣΤΟΝ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ηγονν

ГЕННАДІО

*"Απλυτους μας κηρυχγεις
γλωσσοικῶς,
γιατὶ εἰσαὶ ή ἀφεντιά σου
παστρικός.*

ΛΕΚΑΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἐντοκοι καταθέσεις

"Η Εθνική Τράπεζα δέχεται έντοκους καταθέσεις εἰς τραπεζικά γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἃ τοι εἰς φρέγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ωρισμένην προθεσμίαν ή διερκεῖ.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσιες καὶ οἱ τόκοι χύτων πληρώνονται εἰς τὸ αὐτὸν νόμισμα, εἰς δὲ ἐγένετο ἡ καταθέσις εἰς χρυσὸν ἢ δι’ ἐπιταγῆς ὄψισις (*chèque*) ἐπὶ τοῦ ἔκτατερικοῦ κατ’ ἐπιδογὴν τοῦ ἔμβολογιούχου.

Τὸς χερζλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν δμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Κτεντάματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς Ὑποκταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων.

Αἱ διολογίαι τῶν ἐντόκων καταβέσσεων ἔκδιδον-
ται κατ' ἀκλογήν τοῦ καταβέτου δύναμαστικαὶ τ. ἀνώ-
νυμοι.

‘Ο ΝΟΥΜΑΣ,,
ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

αὶ τὴν Ἑλλάδαν ἀρ. 10. — Γιὰ τὸ Ἑξωτερικό
φρ. γρ. 10.

20 λεφτά τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ : Στά κιόσκια της Ηλατείας Συντάγ-
τος, 'Ομόνοιας, 'Υπουργείου Οικονομικῶν, Σταθμού
οχιδρομού, ('Οφθαλματρείο), Βουλῆς, Σταθμού
δγείου Σιδηρόδρομου ('Ομόνοια), στὸ καπνοπο-
το Μανωλακάκη (Ηλατεία Στουρνάρα), 'Εξάρχεια,
καὶ βιβλιοπωλεῖα « Εὐτίας » Γ. Κολάρου καὶ Σακέ-
ν [όδες Σταδίου, διπτική στὴ Βουλὴ]. Στὸ Βό^το
οπιώδειο Χριστόπολου.
'Η γυναικῶν πλεούστα μεταστὰ τῷ αἰγαλέῳ ἀνά-

·Η μυντρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ένος χρόνου πάντα

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Μπόμπα ἀπὸ δέργα — Ὡ μελέτη τοῦ Brugman — Ὁ γάμος τῆς κύρων τοῦ Φωτιάδη — *Μαρασκῆς* καὶ Ὁμάρο — Τὸ ἐμετικὸ τοῦ κ. *Τανία*.

ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ στεγανά, διότι έχουμε στούλο, ούτε διοίκηση, ούτε δικαιοσύνη· οι ελεγκούσκες ποντικούς τις θέσεις τους· τὰ Δημόσια ἔργα είναι λεπτοδυτική ουμοργία ποὺ κλέβει μὲ χλιούς πετατζίδικους τρόπους τὸ δημόσιο κρῆμα· ἡ Δικαιοσύνη κατακουγά λάστηγε πιά· ἡ Διοικηση ξεπορνεύει· τὸ δικαιοδίολον· τὸ Κράτος κατάντησε γέλειο σαπιοκάραβο ποὺ καρτεράει τὴν πρώτη θαλασσοταραχὴν τὸ σκορπίσει στοὺς τέσσερεις ἀνέμους.

Τὰ εἴπαμε καὶ τὰ φωνάζαμε τόσες φροές ὅλη αὐτά εἴπαμε καὶ περσότερα ἀκόμα. Καὶ γι' αὐτὸ τῷδε ποὺ τὰ φωνάζει καὶ ή 'Επιφορὴ τοῦ Προοἰκόγονου, καθόλου δὲ συγκινούμαστε. Ρωτάμε μοναχὴ, ἔτι μὲ σεβασμὸ καὶ μὲ ταπει-
ρούνη, τοὺς βουλευτάδες ποὺ συγγέξανε τὴν τρομαχεική αὐ-
τῆς ἔκθεσην· «Δὲ μᾶς λέτε, η ἀφεντιά σας πῶς πολιτευτίματε
ἴσαμε τῷδε στὶς Ἐπαρχίες σας; Τίμια καὶ λευκά; Δὲν
πουλήσατε Ελεγχοδικεῖα; Δὲ μεταχειριστήματε τὰ Δημόσια
*Ἐργα γιὰ νὰ ξεγελάσετε τὸ Δημόσιο; Δὲ χώσατε καθόλου
τὴ μόνη σας στὸ στρατὸ καὶ στὸ στόλο γιὰ νὰ βοηθήσετε φί-
λονσ σας η γιὰ νὰ κατατρέψετε δρχρούς σας; Δὲν καταπέ-
σατε τὴν Κυβέρνηση γιὰ νὰ διοίσσει κανέναν ἀνίκανο νομάρ-
χη καὶ δὲν ἐμαγαγλώσατε καθόλου τὴ Διαισούνη γιὰ νὰ προ-
στατέψετε κανένα ιησοφυγόδικο κοματόρχη σας;

Είναι λευκή καὶ τίμια ἡ Πολιτεία σας ; Τὸ δχι φά κοκ-
κινήσσετε νὰ τὸ πῆτε. Τότε γιατὶ στργγλίζετε σὰ χοῖροι ;
Γιὰ νὰ σᾶς ποὺς οἱ φημεροῦδες αργητάλευθους γ καὶ γιὰ νὰ
τυπώσουν τὴν εἰκόνα σας ; Χαλάρι σας ἡ τέτια τιμὴ δὲ σᾶς
τὴ Σουλεύουμε. Θὰ σᾶς Σουλεύαμε μονάχα, ἀν ωτερός ἀπὸ
τὴν Ἑκθεσιν αὐτὴν, δημάρτατε πὼς δὲν μπορεῖτε νὰ μείνετε οὐ-
τε στιγμὴ πιὰ μέσα σὲ τέτια Βουλὴ ἡ ἄν, πρὶ συντάξει
τὴν Ἑκθεση, φροντίζατε νὰ καλοδιωκήσετε τὴν ἐπαρχία σας
ῶστε νὰ μπορεῖτε νὰν τὴν παρουσιάσετε γιὰ πρότυπο στὴ
Βουλὴ καὶ στὸ "Ἐθνος.

"Ἐτοι τού πολιτευόσαστε κ' ἐτοι τού φωνάζετε τώρα, μᾶς
κάνετε τὰ πιστεύοντα πώς ἐπίτηδες πολιτευόσαστε αλοχρά γιὰ
τὰ ἑταιρόζετε μὲ τὰ ἔδια τὰ χέρια σας τὸ ὄλικο γιὰ τὴ ρε-
κλάμα σας. Μπόμπα ἀπὸ ἀργα κι αὐτή;

ΒΓΗΚΕ σε ζευγωριστὸ γαλλοδίο, τυπωμένο στὸ Τριέστη, ἡ μιλέτη τοῦ Karl Brugman «Πραγτή καὶ Δημοτική, καὶ τὸ Γλωσσικὸ ζήτημα στὴν Ἑλλάδα» που τυπώθηκε πέρας στὸ «Νουμαῖο» μεταφρασμένη, από τὸ Λέκα Αρβανίτη.

Τί ἀξέσει ή μελέτη, αύτη, καὶ μάλιστα τὰ γνωστικά καὶ ἐνδικφέροντα σημειώματα τοῦ μεταφραστῆ ποὺ γάρ συ- τροφεύουν, τὸ εἶδαν οἱ ἀναγνῶστες μας ὅτα δημοσιεύσθαν ἡ μελέτη στὸ «Νευμᾶ». Τώρα ποὺ δημοσιεύτηκε σὲ χωριστό φυλλάδιο θὰ δοῦν καὶ κάτιξάλλο, ἀρκετά περίεργο κι ἔρ- κετα διδαχτικό^ο θὰ δοῦν τὸ μικρό της πρόβλογο, τὸν ακό- λυθο^ο. «Τὸ μικρό του τούτο ἔργο πρωτοτυπώθηκε στὸ «Νευ-